

Az EFTA Felügyeleti Hatóság közleménye az egyedi esetekben felmerülő, az EGT-megállapodás 53. és 54. cikkével kapcsolatos újszerű kérdésekben nyújtható, nem hivatalos iránymutatásról (iránymutató levelek)

(2006/C 305/13)

A. E közleményt az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) és az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: Felügyeleti és Bírósági Megállapodás) szabályai szerint teszik közzé.

B. Az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) „A Bizottság közleménye az egyedi esetekben felmerülő, az EK-Szerződés 81. és 82. cikkével kapcsolatos újszerű kérdésekben nyújtható, nem hivatalos iránymutatásról (iránymutató levelek) ⁽¹⁾” címmel közleményt adott ki. A nem kötelező erejű jogi aktus a Bizottság által a versenyjog terén alkalmazott elveket és szabályokat tartalmazza. Elmagyarázza továbbá, hogy a Bizottság hogyan kíván nem hivatalos iránymutatást nyújtani a vállalkozásoknak.

C. Az EFTA Felügyeleti Hatóság úgy véli, hogy a fenti jogi aktus EGT vonatkozású. Az azonos versenyfeltételek fenntartása, valamint az EGT-versenyszabályoknak az Európai Gazdasági Térség területén történő egységes alkalmazásának biztosítása érdekében, a Hatóság – a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja által ráruházott hatáskörénél fogva elfogadja e közleményt. A Hatóság – a vonatkozó EGT szabályok egy adott esetre ⁽²⁾ történő alkalmazásakor – az e közleményben megállapított elveket és szabályokat szándékozik követni.

D. E közlemény célja különösen annak világos kifejtése, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóság hogyan kíván nem hivatalos iránymutatást nyújtani az EGT-megállapodás 53. és 54. cikkének egy adott esetre történő alkalmazásáról.

E. E közlemény azon ügyekre vonatkozik, amelyek esetében a Hatóság az EGT-megállapodás 56. cikke értelmében illetékes felügyeleti hatóság.

I. A FELÜGYELETI ÉS BÍRÓSÁGI MEGÁLLAPODÁS 4. JEGYZŐKÖNYVE I. RÉSZÉNEK II. FEJEZETE

1. A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 4. jegyzőkönyve I. részének II. fejezete ⁽³⁾ (a továbbiakban: II. fejezet) az EFTA-pillérben létrehozza az EGT-megállapodás 53. és 54. cikkei végrehajtásának új rendszerét. A II. fejezet a versenyszabályok hatékony érvényesítésének elsődleges céljára irányítja a figyelmet, és olyan értelemben is jogbiztonságot hoz létre, hogy a versenyhatóság előzetes határozata nélkül biztosítja az 53. cikk (1) bekezdése alá eső, de az 53. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételeket teljesítő megállapodások ⁽⁴⁾ kezdetektől fogva való érvényességét és azok teljes végrehajthatóságát (a II. fejezet 1. cikke).
2. A II. fejezet kerete, miközben egy olyan rendszert vezet be, amelyben az EFTA Felügyeleti Hatóság, az EFTA-államok versenyhatóságai, valamint az EFTA-államok bíróságai teljes körűen alkalmazhatják az 53. és 54. cikket, egy sor intézkedéssel korlátozza a versenyszabályok következtelen alkalmazásának kockázatát, és ezáltal biztosítja a vállalatok számára a jogbiztonság elsődleges aspektusát, azaz a versenyszabályok következetes alkalmazását az EGT-megállapodás által felölelt teljes területen.
3. A vállalkozások általában jó helyzetben vannak intézkedéseik jogszerűségének értékelésére olyan értelemben, hogy megalapozott döntést hozzanak valamely megállapodás vagy gyakorlat folytatásáról és annak formájáról. A vállalkozások ismerik a legjobban az adott tényállást, és döntéseikben támaszkodhatnak az EGT-megállapodás XIV. mellékletében említett közösségi csoportmentességi rendeletekre (a továbbiakban: csoportmentességek), a joggyakorlatra és az alkalmazott gyakorlatokra, valamint az EFTA Felügyeleti Hatóság iránymutatásaiban és közleményeiben szereplő átfogó iránymutatásokra ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ HL C 101., 2004.4.27., 78-80. o.

⁽²⁾ Az EGT-megállapodás 53. és 54. cikkének hatálya alá tartozó egyedi esetek kezelésének hatásköre – az EGT-megállapodás 56. cikkében megállapított szabályok szerint – megoszlik az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Bizottság között. Bármely ügyben csak az egyik felügyeleti hatóság hivatott eljárni.

⁽³⁾ Amikor hatályba lép az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás módosításáról szóló, 2004. szeptember 24-i megállapodás, a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 4. jegyzőkönyvének II. fejezete nagy mértékben tükrözni fogja az 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 1., 2003.1.4., 1. o.) EFTA pillérét.

⁽⁴⁾ E közleményben a „megállapodás” kifejezés megállapodásokat, vállalkozások társulásainak döntéseit vagy összehangolt magatartásokat jelenti. A „magatartások” kifejezés az erőfölényben lévő vállalkozások magatartását jelenti. A „vállalkozások” kifejezés egyben „vállalkozások társulásait” is jelenti.

⁽⁵⁾ Az említett szövegek többsége elérhető az alábbi weboldalakról:

<http://www.eftasurv.int/fieldsofwork/fieldcompetition/> vagy http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

4. Az 53. és 54. cikkek végrehajtási szabályainak a II. fejezettel bevezetett reformjával, valamint a már meglévő csoportmentességekkel párhuzamosan, az EFTA Felügyeleti Hatóság közleményeit és iránymutatásait a vállalkozások önértékelésének további megkönnyítése céljából felülvizsgálták. Ezen túlmenően a Hatóság iránymutatásokat dolgozott ki a 53. cikk (3) bekezdésének alkalmazására⁽⁶⁾. Ez az esetek túlnyomó többségében lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy megbízhatóan értékeljék megállapodásaiknak az 53. cikkel való összeegyeztethetőségét. Továbbá, a Hatóság csak akkor vet ki jelképes összeget⁽⁷⁾ meghaladó bírságot, ha a horizontális szabályokból, a joggyakorlatból megállapítható, hogy az adott magatartás versenyjogba ütközik.
5. Amennyiben valamely ügyben, a fentiek ellenére, az 53. és 54. cikkek alkalmazásával kapcsolatos újszerű vagy megoldatlan kérdések felmerülése jelentős bizonytalanságot idéz elő, az egyes vállalkozások nem hivatalos iránymutatást kérhetnek az EFTA Felügyeleti Hatóságtól. Amennyiben a kérelmet megfelelőnek és jogérvényesítési prioritásaihoz kapcsolódónak tartja, a Hatóság az 53. és/vagy 54. cikkek értelmezését illető újszerű kérdésekkel kapcsolatban írásos véleményben nyújthat ilyen iránymutatást (iránymutató levél). E közlemény részletesen ismerteti ezen eszközt.

II. KERETRENDSZER AZ IRÁNYMUTATÓ LEVÉL KIBOCSÁTÁSÁRÓL VALÓ DÖNTÉSHEZ

6. A II. fejezet hatáskörrel ruházta fel az EFTA Felügyeleti Hatóságot az 53. és 54. cikkek megsértésének hatékony üldözésére és szankciók kivetésére⁽⁸⁾. A II. fejezet egyik fő célja az EGT-versenyjog hatékony érvényesítésének biztosítása a korábbi bejelentési rendszert felszámolásával, és így lehetővé teszi a Hatóság számára, hogy a legsúlyosabb jogsértésekre összpontosítsa versenyjog-érvényesítői politikáját.
7. Bár a II. fejezet nem sérti az EFTA Felügyeleti Hatóság ezen közleményben ismertetett azon jogát, hogy egyes vállalkozásoknak nem hivatalos iránymutatást adjon ki, e jogkör nem torzíthatja a II. fejezet elsődleges célkitűzését, vagyis a hatékony jogérvényesítés biztosítását. A Hatóság emiatt akkor nyújthat egyes vállalkozásoknak nem hivatalos iránymutatást, ha az összeegyeztethető jogérvényesítési tevékenységének prioritásaival.
8. A 7. pontban foglaltaktól függően az EFTA Felügyeleti Hatóság az iránymutató levél iránti kérelemnek kézhezvétele után döntést hoz arról, hogy helyt adjon-e azoknak. Az iránymutató levél csak az alábbi kumulatív feltételek teljesülése esetén adható ki:
- a) Az EGT-megállapodás 53. és/vagy 54. cikkeire tekintettel valamely megállapodás vagy gyakorlat érdemi értékelése olyan jogalkalmazási kérdéseket vet fel, amelyek nem tisztázhatók sem az EGT létező jogi keretrendszerével – beleértve az EFTA-Bírság és a közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlatát is –, sem pedig a nyilvánosan hozzáférhető általános iránymutatásokkal, a döntéshozatali gyakorlat precedenseivel vagy az EFTA Felügyeleti Hatóság vagy a Bizottság korábbi iránymutató leveleivel⁽⁹⁾.
 - b) Az ügy jellegzetességeit és háttérét vizsgáló *prima facie* értékelés alapján az alábbiak figyelembevétele mellett indokoltnak tűnik az újszerű kérdés iránymutató levélén keresztül tisztázása:
 - a megállapodás vagy gyakorlat által érintett termékek vagy szolgáltatások gazdasági jelentősége a fogyasztók szemszögéből, és/vagy

⁽⁶⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság Közleménye – Iránymutatások az EGT-megállapodás 53. cikke (3) bekezdésének alkalmazásához, még nem tették közzé.

⁽⁷⁾ A jelképes bírságokat rendszerint 1 000 EUR-ban állapítják meg, vö.: Az EFTA Felügyeleti Hatóság Iránymutatásai az EGT versenyszabályai alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről, HL C 10., 2003.1.16., 16 o. és a HL EGT-kiegészítése, HL 3, 2003.1.16., 6. o. 1998.1.14

⁽⁸⁾ Vö. Különösen a Felügyeleti és Bíróági Megállapodás 4. jegyzőkönyve I. része II. fejezetének 7-9., 12., 17-24. és 29. cikkeivel.

⁽⁹⁾ Az EGT-megállapodás 6. cikke előírja, hogy az ítélkezési gyakorlatok jövőbeni alakulásának sérelme nélkül, e megállapodás rendelkezéseit, amennyiben azok a lényegét illetően megegyeznek az Európai Közösséget létrehozó szerződés és az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés megfelelő szabályaival, valamint az e két szerződés alkalmazásában elfogadott jogi aktusokkal, végrehajtásuk és alkalmazásuk során az Európai Közösségek Bírósága által az EGT-megállapodás aláírásának időpontja előtt hozott vonatkozó határozatoknak megfelelően kell értelmezni. A Bírság által az EGT-megállapodás aláírásának időpontját követően hozott vonatkozó határozatok tekintetében, a Felügyeleti és Bíróági megállapodás 3. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy az EFTA Bíróágának és az EFTA Felügyeleti Hatóságának kellő figyelmet kell szentelnie az e határozatokban megállapított elveknek. Az EGT-megállapodás 58. cikkében és a 23. jegyzőkönyvben foglaltak alapján, a Hatóság és a Bizottság együtt kíván működni többek között az EGT-megállapodás egységes végrehajtásának, alkalmazásának és értelmezésének elősegítése érdekében. Bár a Bizottság határozatai és nem hivatalos iránymutató levelei a Hatóságra nézve nem kötelező erejűek, a Hatóság kellően figyelembe kívánja venni a Bizottság joggyakorlatát.

- a megállapodás vagy a gyakorlat jelenlegi vagy előrelátható elterjedése a kereskedelmi gyakorlatban és/vagy
 - az ügyletnek kapcsolódó beruházásoknak az érintett vállalatok méretéhez viszonyított nagysága és az ügyletnek valamely strukturális művelethez való kapcsolódásának mértéke, mint pl. részfeladatokat ellátó közös vállalkozások létrehozása.
- c) Iránymutató levél a rendelkezésre bocsátott információ alapján is kiadható, azaz nincs szükség további tényfeltárára.
9. Továbbá, a következő körülmények teljesülése esetén az EFTA Felügyeleti Hatóság nem ad helyt az iránymutató levél iránti kérelemnek:
- a kérelemben feltett kérdések megegyeznek, vagy hasonlóak az EFTA-Bíróság, az Európai Közösségek Bírósága vagy az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága előtt folyamatban lévő ügyben tárgyalt kérdésekkel;
 - a kérelem olyan megállapodásra vagy gyakorlatra vonatkozik, amely a Hatóság, egy EFTA-állam bírósága vagy egy EFTA-állam versenyhatósága előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képezi.
10. Az EFTA Felügyeleti Hatóság nem foglalkozik hipotetikus kérdésekkel és nem ad ki iránymutató leveleket a felek által már nem alkalmazott megállapodásokra vagy gyakorlatokra vonatkozóan. A vállalkozások ugyanakkor az általuk tervezett megállapodással vagy gyakorlattal kapcsolatosan felmerült kérdéseket illetően iránymutató levél iránti kérelemmel fordulhatnak a Hatósághoz, vagyis még a megállapodás vagy gyakorlat végrehajtását megelőzően. Ebben az esetben az ügyletnek már elégséges mértékben előrehaladott szakaszban kell lennie ahhoz, hogy a Bizottság a kérésnek helyt adjon.
11. Az iránymutató levél iránti kérelem nem sérti az EFTA Felügyeleti Hatóság azon jogát, hogy a II. fejezettel összhangban eljárást indítson a kérelemben ismertetett tények tekintetében.

III. TANÁCSOK AZ IRÁNYMUTATÁS KÉRELMEZÉSÉHEZ

12. A kérelmet olyan vállalkozás vagy vállalkozások nyújthatják be, amelyek olyan megállapodásban vagy gyakorlatban vesznek részt, illetve szándékoznak részt venni, amelyek az EGT-megállapodás 53. és/ vagy 54. cikkeinek hatáskörébe tartozhatnak, az ilyen megállapodás vagy gyakorlat értelmezésével kapcsolatos kérdések vonatkozásában.
13. Az iránymutató levél iránti kérelmet a következő címre kell küldeni:
- EFTA Surveillance Authority (EFTA Felügyeleti Hatóság)
Competition and State Aid Directorate (Versenyjogi és állami támogatási Igazgatóság)
Rue Belliard 35
B-1040 Bruxelles/Brussel
14. Formanyomtatvány nincs. A kérelemben a következő pontokat kell egyértelműen megadni:
- valamennyi érintett vállalkozás megnevezése, valamint egy közös cím az EFTA Felügyeleti Hatósággal való kapcsolattartásra;
 - azon konkrét kérdések, amelyekkel kapcsolatban iránymutatást várnak;
 - hiánytalan és átfogó információk a kérdések gondos értékeléséhez szükséges valamennyi szempontról, beleértve az ügyhöz kapcsolódó dokumentumokat is;
 - a 8. pont a) alpontjára tekintettel a kérelemben foglalt kérdés(ek) újszerűségének részletes megindokolása;
 - minden egyéb információ, ami lehetővé teszi a kérelem jelen közlemény 8–10. pontjaiban ismertetett szempontok szerinti értékelését, beleértve különösen az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a kérelemben bemutatott megállapodás vagy gyakorlat nem tárgya valamely EFTA-állam bírósága vagy valamely EFTA-állam versenyhatósága előtt folyamatban lévő eljárásnak;
 - ha a kérelem üzleti titoknak minősülő elemeket tartalmaz, ezen elemek egyértelmű megjelölése;
 - az egyedi esethez kapcsolódó, bármely más információ, vagy dokumentum.

IV. A KÉRELEM FELDOLGOZÁSA

15. Az EFTA Felügyeleti Hatóság a kérelmet általában a rendelkezésre álló információk alapján bírálja el. A 8. pont c) alpontjában foglaltak ellenére a Hatóság felhasználhatja a rendelkezésére álló, nyilvános forrásokból, korábbi eljárásokból, vagy bármely más forrásból származó kiegészítő információkat is, és a kérelmező(k)től további információkat is kérhet. A kérelmező(k)től beérkezett információkra a szakmai titoktartás rendes szabályai vonatkoznak.
16. Az EFTA Felügyeleti Hatóság megoszthatja a részére megküldött információkat a Bizottsággal, valamint az EFTA-államok versenyhatóságaival, és azoktól információkat fogadhat. Iránymutató levél kiadását megelőzően a Hatóság egyeztethet a kérelemről a Bizottsággal, valamint az EFTA-államok versenyhatóságaival.
17. Amennyiben nem ad ki iránymutató levelet, az EFTA Felügyeleti Hatóság erről tájékoztatja a kérelmező(ke)t.
18. Egy vállalkozás bármikor visszavonhatja kérelmét. Az iránymutatás iránti kérelemmel kapcsolatosan megküldött információ minden esetben az EFTA Felügyeleti Hatóságon belül marad és felhasználható későbbi eljárásokban a II. fejezet szerint (vö.: fenti 11. pont).

V. IRÁNYMUTATÓ LEVELEK

19. Az iránymutató levél tartalmazza:
 - az iránymutató levél alapjául szolgáló tények összefoglalását;
 - Az 53. és/vagy 54. cikkhez kapcsolódó, a kérelemben feltett újszerű kérdések Hatóság általi értelmezése alapjául szolgáló elsődleges jogi indokolást.
20. Az iránymutató levél korlátozódhat a kérelemben feltett kérdések egy részére is. Az iránymutató levél a kérelemben bemutatottakon túlmenően további szempontokat is tartalmazhat.
21. Az iránymutató leveleket az EFTA Felügyeleti Hatóság honlapján teszik közzé, tekintettel a vállalkozásoknak az üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekére. Iránymutató levél kiadását megelőzően a Hatóság és a kérelmezők megegyeznek a nyilvános változatról.

VI. AZ IRÁNYMUTATÓ LEVELEK HATÁSAI

22. Az iránymutató levelek elsődleges célja, hogy megkönnyítse a vállalkozások számára megállapodásaik és gyakorlataik megalapozott önértékelésének elvégzését.
23. Az iránymutató levél nem jelent előzetes ítéletet az EFTA-bíróság vagy a közösségi bíróságok által értékelt ugyanazon kérdésben.
24. Valamely megállapodással vagy gyakorlattal kapcsolatban kiadott iránymutató levél nem akadályozza meg az EFTA Felügyeleti Hatóságot abban, hogy a későbbiek folyamán a II. fejezet szerint a kérdéses megállapodást vagy gyakorlatot kivizsgálja, különösen, ha a megállapodással vagy gyakorlattal kapcsolatban panaszt tettek. Ebben az esetben a Hatóság a korábbi iránymutató levelet veszi figyelembe, feltéve, hogy az alapjául szolgáló tények nem változtak, a panasszal kapcsolatban nem merültek fel új szempontok, valamint az EFTA-bíróság, a közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlatában, illetve a Hatóság politikájában nem történt változás.
25. Az iránymutató levelek nem az EFTA Felügyeleti Hatóság határozatai, és nem kötelezőek a 53. és 54. cikkek alkalmazásának jogkörével felruházott EFTA-államok versenyhatóságaira vagy bíróságaira nézve. Ugyanakkor, az EFTA-államok versenyhatóságai és bíróságai szabadon dönthetnek a Hatóság által kiadott iránymutató levél figyelembe vételéről, amennyiben ezt egy adott ügyben megfelelőnek tartják.